

(המשך מעמוד 39)
בסרט שאלות כמו: "איזו זכות יש לנו להפריד גורילה אחת משאר הגורילות ולהאניש (מלשון אנוש) אותה?" או: "האם גורילה שנוולדה באמריקה עשויה לפתח תכונות של יצור לכן אנגלו-סאסקי פרו טסטנטי כשתלמד את המושגים של הטוב והרע?" או "מאיזו נקודה מגיעות ליצור ההולך על שתיים זכיות, לאור העובדה שבשעתו נחשבו גם הכושמים שהובאו לי אמריקה כעבדים כקופים חסרי-נישמה, ומשום כך בלתי-ראויים לזכויות?"

ובלי כל קשר לקופים — הישראלים יש אומרים שלבד מארצות-הברית וצרפת, הנוכחות הישראלית כאן היא הבולטת ביותר. תר. אומנם לכך אין אסמכתה רשמית, אבל לפי מיספר הישראלים שפוגשים בי רחוב, מתקבל הרושם כאילו ענף הקולנוע

לוי גרי, המסתובב במלון קרלטון בחברת רעייתו, הציג דויד אבידן את סרטו הרי אונגארדי, "האסור להקרנה בארץ". מין, באחד מבתי-הקולנוע המקומיים. ואם לא די בכך, הוא שיתף-פעולה, לצורך זה, עם במאי מצרי, יוסף שאהין, שאחד מסרטיו נאסר להקרנה בצרפת. השניים מצאו שפה משותפת כקורבנות של אבירי-המיספריים, ואבידן אף דאג להזמין את שאהין לישראל על סיועו. מעניין מה יהיה בפי הצנזורה לומר על כך.

ואי-אפשר לדבר על ישראלים, מבלי להזכיר אותם שאינם פועלים עוד בארץ, פשוט משום שרכשו מעמד גבוה יותר בעולם הרחב. כמו, למשל, חיים אשל, האחראי להפקות-הסרטים של חברת ברנט, שכבש לעצמו דירה בקרלטון, קישט את כל אולם-הקבלה בעמודי פירסומת לסרטיו

קוף מי' 2
קוקו, גורילה ממין נקבה, שלמדה ליצור קשר עם בני-אדם באמצעות שפת החרשים-אילמים — יחד עם הסטודנטית העובדת איתה מזה שנים, פטי פאטרטון. שם הסרט: קוקו, הגורילה המדוברת, והוא בויים על-ידי ברברט-שרדף, מי עששה את הסרט אידי אמין דאדא.

דיק והנאצים
השחקן האנגלי המצויין דירק בוגארד בין אנדריואה פראול (שחקנית שהשתתפה בהזלילה הגדולה), לבין קלאוס לוביטש, בסרט "יאוש של פאסטינדר, הסרט ייאוש נטב סביב מהגר רוסי המחפש את זהותו בימי עליית הנאצים בגרמניה של שנות השלושים.

משגשג כיום בארץ יותר מאי-פעם. במאים כמו אבי נשר, זאב רווח או יקי יושע (שסירטו מוצג במסגרת היוקרה של במאי צרפת, והוא הסרט הישראלי היחיד המוצג כאן רישמית) מנסים למכור את סירטיהם. מנחם גולן יורם גלובוס מקששים במעט כל ביטאון מיקצועי שיוצא כאן לאור, כמעט מדי יום. קשר האורזים מוצג פני מים אחדות כיום בשוק הסרטים, ולבאים מחלקים סוכריות המתפוצצות בפה, הי מעוררות עליצות כללית, מה-גם שהן נתרנות במבחנות שעליהן רשומה הכתובת "אורניום". כדי שלא ישעמם את הפי הקרנה להקרנה, הם כבר מכינים את הפי קותיהם הבאות, כמו הקוטס מולבילי, ומודיעים עליהם ברבים. וגם הימפגן הפוליטי אינו נעדר מנופה של קאן. עשה שהצנזורה הראשי לשעבר,

(המשך מעמוד 31)
מזלה בו התעניינות. דיין חבל להתערב בנושא ברנע שמנחם בגין הביע, בשעתו. את המישאלה להור עיד לתפקיד ראש המישלחת באו"ם את שמואל כ"ץ, מי שהיה יועצו לענייני הס-ברה. אילו וכה כ"ץ בתפקיד היה ממשיך את המסורת שעל-פיה היו כל ראשי מיש-לחות ישראל באו"ם אנגלו-סכסים כמו צאם. אולם כ"ץ הסתכסך עם בגין, והת-פטר בטריקת-דלת.

רק אז החלו מחפשים מועמד מתאים לתפקיד. כיוון שבין ראשי השילטון החדש לא נמצא מועמד כזה, הציע מי שהציע לבגין את הפרופסור יהודה בלום. בלום נמך-התקומה, הכחוש והממושקף, מזכיר במיקצת את מנחם בגין עצמו כפי שיגראה בשנות ה-50.

היה לו רקורד מרשים, גם מבחינה מדעית וגם מבחינה פוליטית. ראשית, הוא יהודי דתי לאומי, שהשקפותיו הלאומיות קיצוניות עוד יותר מאלה של בגין. בי צעירותו היה מפעילי תנועת-הנוער של המיורחי, אחר-כך, בעת שלמד מישפטים באוניברסיטה העיברית בירושלים, היה יור אירגון הסטודנטים הדתיים, יבנה.

האם ימנו דובר לדובר?

אהרי שזכר בתואר עורך-דין שירת בצה"ל כעוזרו של מאיר שמגר, או סגן הפרקליט הצבאי הראשי, כשהשתחרר מהשירות הצבאי השלים את לימודיו באוניברסיטת לונדון, שם עשה דוקטוראט במישפט בינלאומי.

ב-1962 החל עובד במחלקה המישפטית של מישרד-החוץ, כעוזרו היועץ-המישפטי למשך שלוש שנים. באותה תקופה הוא זכה בפרס ארלוזורוב, שהוענק לו על-ידי שרת-החוץ דאז, גולדה מאיר, על מחקרו

גבולות מדינת ישראל". אחרי מלחמת ששת-הימים שונה שם המחקר של הפרופסור בלום לגבולות הביטחון של ישראל, שימש כחומר-הס-ברה לרשימי של ממשלת המערך, במחקר זה טוען הפרופסור בלום לזכויות המיש-פטיות של מדינת ישראל על ארץ-ישראל, תוך הסתמכות על פילופים קונסטיטוציו-ניים. ב-1965 הצטרף לאוניברסיטה העיב-רית בירושלים, פתח בקאריירה אקדמאית שהופסקה על-ידי שנות-שבתון רבות, בהן כיהן בתפקידים בינלאומיים שונים. בין השאר עבד במחלקה המישפטית של האו"ם בניו-יורק, והיה חבר במישלחת ישראל למושב ה-31 של עצרת האו"ם.

עבר מנין זה הכשיר את הפרופסור בלום, בעיני מנחם בגין, לתפקיד ראש מישלחת ישראל באו"ם.

רק עתה, כשמתקרבת שעת כניסתו של הפרופסור בלום לתפקידו החדש, אוחזים ראשי מישרד-החוץ את ראשיהם בידיהם ומייללים: "מה יהיה? מה יהיה?!" מכרויו של הפרופסור בלום מנסים להרי-גיע את הרוחות, ולשכנע את המתריעים מפני מה שעלול לקרות באו"ם בכך ש-ההיסטורן אינו נורא כל-כך. בלום אומ-נם אינו יודע לדבר, אבל יש לו טיעונים חזקים. חסרונו הגדול הוא בכך שהוא מתרגש כשהוא מופיע לאור הזרקורים. אבל הוא יתרגל לזה.

כדי להכין תרופה למכה הצפויה העלה מישוהו במישרד-החוץ רעיון גאוני, "ליש-ראל כבר היה פעם, בהיסטוריה שלה, נציג כבר-פה וכבר-לשון — משה רבנו. אז נפתרה חבעייה בצורה פשוטה: משה לקח לו את אחיו אהרון כדי שישמש לו לפה. מה שצריך לעשות, זה למצוא עכשיו פה לפרופסור בלום."

כך צץ במישרד-החוץ הרעיון למנות לפרופסור לכושר דיבור. אלא שספק אם רע-יון זה יתקבל. ספק אם הפרופסור בלום עצמו יאות לכך שסגנון במישלחת לאו"ם הוא שיהיה דובר המישלחת. אין גם סי-כויים רבים שכלי-התיקשורת האמריקאים, המספיקים את התודה העיקרית למה ש-מתחדש בארמון האו"ם, יאהבו את הרעיון. אלה אינם מתלהבים לדבר עם סגנים, הם רוצים לראיין, לרובב ולהשמיע הצהרות מפי ראשי המישלחות ולא מסגניהם.

בשלב זה עדיין נמצאים הכל בעמדת-המתנה. כשהם חרדים מפני מה שעלול להתרחש כאשר ילך הפרופסור בלום בהר-פעותיו הפומביות בתפקידו החדש. עיקר האהגה אינו לישראל ולתמימתה, אלא לראשיה-ממשלה מנחם בגין: "מה, יאמר הוא, כאשר יתברר שהשכילו אותו פעם נוספת?"

את השליטה, ולא התרשם מדבריו של תמיר, שהשתמש תמיד במילים "רצונה של המנוחה" להצדקת כל מעשיו.

בתחילת 1977 נראה היה כי אכן תנוש תביעה, ולא יהיה מנוס מ-מערכת מישפטית עקובת-פירסום. אלא שכאן, כמו במחוזות יוניונים, התערבו כוחות עיוניים.

בתחילת 1977 הוקמה המישלגה החדשה, ד"ש, ותמיר ראה לעצמו סיכוי לחזור ל-מרכז הפעילות הפוליטית. היו לו כל ה-סיכויים להפוך איש מרכזי בתנועה החדשה שהייתה עמידה, לדעת רבים. להיות, בי בחירות הצפויות במאי, הכוח העיקרי בי מדינה. תמיר קיווה להיות שר החוץ או הביטחון. היה גם ברור כי לא משנה מה ילך תוצאות הבחירות — ד"ש תהיה בי ממשלה, ואם תהיה בממשלה, תמיר יהיה לפחות שריה-מישפטים. לראשונה בחייו ראה תמיר לפניו סיכוי מוחשי להגשמת חלום-חייו — להיות שר בישראל.

כמצב זה, לא היה תמיר מעוניין במישפט שהוא יעמוד במרכזו.

לעולם אין לדעת מראש כיצד תתגלגלה תביעות כאלה, והן כתיבת-פנדורה. תמיר עצמו עלה לגדולה במישפט קאסטנר, שהחל כתביעה קטנה נגד אחד, מלכיאל גריני וואלד, ושהסתיים כימעט במהפכה לאור מית.

הוא החליט לזנוע את הגשנת התביעה נגדו, ואם לשם כך עליו לוותר על השליטה באולפנים או "לביד במרגוט" (כפי שאמר לידיו לדין), הרי שהפעילות הפוליטית מצדקה זאת.

ב-30 במארס 1977 נחתם הסכם בין שמו-אל תמיר לבין יורשיה של מרגוט קלאוזנר, ובעיקבתחת — ב-11 ביוני — התקיימה אסיפה כללית של בית יהודה שמימשה את ההסכם.

ההסכם קבע כי תיווצר מניה נוספת, שתיקרא "מניית הכרעה" ושתהיה בידי נאמן המוסכם על הצדדים. מניית-ההכרעה תכריע בכל מיקרה שבו תעוררו חילוקי-דעות בין בעל מניית-השליטה (שמואל תמיר) לבין שאר בעלי מניות-ההצבעה (עמוס מוקדי ומרים שפילמן).

שמחאל תמיר, כך נקבע, יחזיק במניית-השליטה עד ה-31 במארס 1980, ואז היא תהפוך מניה נחתית (חסרת-ערך). תמיר יוכל לבטל את השליטה גם קודם-לכן, בכל אסיפה כללית יהיו למניית-השליטה שלו רק 51%, והוא תכריע רק בתנאי שעמוס או מרים יצביעו עימה. בכל מיקרה אחר תועבר ההחלטה להכרעת בעל מניית-ההכרעה.

הסכם זה, שנעשה כהודש לפני הבחירות, נפל מתמיר את השליטה באולפנים, אך הכניח לו המי שך הקשר העיסקי כמשך שהוש שנים נוספות.

ההסכם נעם את התביעה וסיפק את הישרים. במקביל פנה תמיר לבית-המיש-פט וביקש למנות במקומו, כמנהל-העיובון של מרגוט, את עורך-הדין דווידור.

ד"ש בוואדץ

ס יומה יד תקופת תמיר באולפנים בא ב-23 בנובמבר 1977. אחרי שהת-מנה כשר.

או יותר תמיר מרצונו על מניית-השלי-טה, התפטר מכל תפקידי הניהול בחברות, כולל אחיזו. תחתיו מונה כנציג אחיזו, כעבור חדשים אחדים, עורך-הדין דווידור. השליטה המלאה באולפנים עברה לידי עמוס מוקדי ומרים שפילמן, שההליטו בי ימים אלה לחתום עם יצחק קול חוזה ניהול לחמש שנים נוספות. שותפיל-שעבר של תמיר, עורך-הדין יהודה מוריץ, מוסיף לכהן כיועץ-מישפטי של האולפנים.

היורשים סיימו סיבוב אחד של המאבק, עתה לפנייהם סיבוב נוסף: קבלת מידע על הטרסט הווארצוי שהיה שייך לסכס ומסבתם, ואשר ייתכן מאד כי הוא שייך להם מבלי שייודעו מה היקפה, מה נעשה בו ומה בכלל מותר להם לדעת עליו.

סיבוב זה יהיה קשה יותר. אחי רי הכה, עורכי-הדין כשווייץ אי נם רצים ובחירות. נראה כי עד שרא תוקם מישפטון כדי ש כשווייץ או כירכטנשטיין ועד שעורכי-הדין מנהדר-הטרסט לא יצטרפו אדיה, יקשה ביותר על עורכי-הדין דווידור להשיג דבר-מה.

ינאד לביב